

Povzetek projekta Študentski inovativni projekti za družbeno korist 2016-2020 za študijski leti 2018/2019 in 2019/2020

2. odpiranje

za namen objave in predstavitve na spletni strani sklada

1. Polni naslov projekta: Promocija presoje okoljskih vplivov in integracija le teh v načrtovanje transportnih poti

- **V katero področje na prvi klasifikacijski ravni KLASIUS-P-16 se uvršča projekt glede na vsebinsko zasnovano (neustrezno področje izbrišite):**

0 – Osnovne in splošne izobraževalne aktivnosti/izidi

2. V sodelovanju z: (navede se univerza oz. samostojni visokošolski zavod, ki je prijavil projekt in članica, ki je nosilka projekta ter partner/ja – podjetje/ji oz. organizacija, ki je/sta bilo/i vključeno/i v projekt)

Univerza v Mariboru, Fakulteta za logistiko

Društvo popotništva in kulinarike PIK

3. Besedilo:

- **Opreделите problem, ki se je razreševal tekom izvajanja projekta**

Pereči okoljski problemi na lokalni in regionalni ravni in želja po vzpostavitvi novih trajnostnih modelov razvoja družbe in gospodarstva zahtevata vključevanje novih znanj in informacij posebej s področja okoljskih vplivov. Ubadanje z okoljsko problematiko kot npr. s problematiko podnebnih sprememb (emisije toplogrednih plinov), onesnaženjem zraka (glede na odloke o kakovosti zraka v občinah so problematični posebej trdi delci) je posebej zaradi tranzitnega transporta in velikega deleža poti opravljenega z osebnimi vozili v vzhodni kohezijski regiji še posebej prisotno. Transportni sektor v EU po podatkih različnih študij prispeva približno 1/4 vseh emisij toplogrednih plinov, je velik povzročitelj emisij trdih delcev, ki povzročajo zdravstvene probleme zvočnega onesnaženja in je porabnik uvoženih fosilnih goriv. Navkljub zmeraj strožji okoljski zakonodaji, zmeraj bolj perečih okoljskih problemih in večanju okoljske ozaveščenosti družbe, slednja nima orodij, ki bi poleg preračuna stroškov, predvidenega časa in predloga optimalne poti (kot npr. Google maps, Via Michelin idr.) prikazovala tudi okoljske vplive posameznega transporta. S prikazom okoljskih vplivov posameznega prevoza (oseb ali tovora) na posamezni relaciji bi lahko kot prvo neposredno izpostavili pereč problem okoljskih vplivov transporta in ga navezali na posamezno aktivnosti družbe ali podjetij, izobrazili javnost in podjetja o okoljskih vplivih posameznega transporta, prikazali okoljske vplive alternativnih načinov transporta ter s tem posledično vplivali na možnost izbire okoljsko najprimernejše alternative transporta ter na spreminjanje potovalnih in transportnih navad v smeri okoljske trajnosti. Zaradi večanja dnevnih migracij v Sloveniji bo fokus na dnevnih migracijah iz kraja bivanja do kraja dela/študija/vsakodnevnega opravljanja aktivnosti.

- **Opišite potek reševanja problema oz. kratek povzetek projekta**

V sklopu projekta je bilo izvedenih več aktivnosti. V prvi fazi smo izvedli celovit pregled okoljskih problemov in izzivov transporta ljudi in blaga, s katerimi se srečuje svet globalno, EU, Slovenija in ožje vzhodna kohezijska regija na lokalni in regionalni ravni. Nato smo identificirali obstoječa orodja za presojo/izračun okoljskih vplivov v transportu ter z izvedbo ankete preučili interes javnosti za vključenost in prikaz okoljskih vplivov v posamezne programe za načrtovanje transportnih poti (npr. v sklopu prikaza podatkov v Google Maps, Via Michelin idr.). Nato smo konkretno analizirali

najpogostejše in najbolj obremenjene transportne poti v Sloveniji (MB-LJ, LJ-KP, Lendava-KP, Jesenice-NM, KR-LJ idr.) ter preučili okoljske vplive posameznih prevozov po teh transportnih poteh z različnimi orodji (izračun ogljičnega odtisa, LCA analiza idr.) ter rezultate medsebojno primerjali. Podali smo tudi primerjave okoljskih vplivov prevozov z različnimi vozili (z različnimi pogonskimi sklopi - dizel, bencin, plin, električno vozilo idr.) ter rezultate medsebojno primerjali. Kot sintezo spoznanj smo podali smernice za večjo interdisciplinarno vključevanje okoljskih vsebin v programe za načrtovanje transporta in mobilnosti.

Vključevanje okoljske presoje v transportne poti tako v Evropski uniji kot znotraj Slovenije pridobiva zmeraj večji pomen. Transportni sektor po podatkih različnih študij prispeva približno 25 % vseh emisij toplogrednih plinov, je velik povzročitelj emisij trdnih delcev, zvočnega onesnaženja in je porabnik uvoženih fosilnih goriv. Navkljub zmeraj strožji okoljski zakonodaji, zmeraj bolj perečih okoljskih problemih in večanju okoljske ozaveščenosti družbe, družba nima orodij, ki bi poleg preračuna stroškov, predvidenega časa in predloga optimalne poti (kot npr. Google maps, Via Michelin idr.) prikazovala tudi okoljske vplive posameznega transporta ter omogočala javnosti izbor okoljsko najprimernejše alternative, kar je posebej pomembno za podjetja in dnevne migrante, ki vsakodnevno koristijo prevoz za opravljanje svojega dela/študija/funkcije.

V sklopu projekta smo torej:

- celovito preučili okoljske probleme regije na področju transporta v sedanosti in v prihodnosti,
- identificirali obstoječa orodja za presojo/izračun okoljskih vplivov v transportu,
- preučili interes javnosti za vključenost in prikaz okoljskih vplivov v posamezne programe za načrtovanje transportnih poti (npr. v sklopu prikaza podatkov v Google Maps, Via Michelin idr.)
- analizirali najpogostejše in najbolj obremenjene transportne poti v Sloveniji (MB-LJ, LJ-KP, Lendava-KP, Jesenice-NM, KR-LJ idr.)
- preučili okoljske vplive posameznih prevozov po teh transportnih poteh z različnimi orodji (izračun ogljičnega odtisa, LCA analiza idr.) ter rezultate medsebojno primerjali
- preučili okoljske vplive prevozov po teh transportnih poteh z različnimi vozili (z različnimi pogonskimi sklopi) ter rezultate medsebojno primerjali
- podali smernice za večjo interdisciplinarno vključevanje okoljskih vsebin v programe za načrtovanje transporta in mobilnosti.

- Navedite in opišite rezultate projekta ter njihov doprinos k družbeni koristnosti

Rezultati projekta so:

- Celovit pregled lokalnih in regionalnih okoljskih izzivov transporta ter
- celovit pregled orodij za presojo in izračun okoljskih vplivov transporta;
- Analiza percepcije javnosti o okoljskih problemih transporta ter želje po večji vključenosti okoljskih informacij v vsakodnevno načrtovanje transportnih poti in vsakodnevne mobilnosti;
- Identificiranje najpogostejših transportnih poti (tako za prevoz oseb kot tovora) v lokalnem okolju in v Sloveniji
- Izračun okoljskih vplivov posameznega transporta po posamezni poti z različnimi orodji in primerjava rezultatov za večjo preglednost in celovitost presoje okoljskih vplivov
- Podajanje smernic za večje vključevanje okoljskih informacij v načrtovanje transporta in mobilnosti

S tem želimo širši javnosti in njenim predstavnikom (zaposlenim, študentom, podjetjem, kmetovalcem, dnevnim migrantom), ki se bodo v prihodnosti srečevali z reševanjem transportnih izzivov, ponuditi večjo preglednost glede okoljskih vplivov, ki jih njihove aktivnosti povzročajo s posameznim prevozom in jim dati možnosti, da le te minimizirajo in izberejo okoljsko primernejšo oziroma bolj trajnostno alternativo osebnega prevoza.

4. Priloge:

- Slikovno gradivo: Priložite vsaj dve sliki npr. sliko končnega produkta, sliko študentov pri delu na projektu, sliko s sestankov ipd. Pri pošiljanju slik bodite pozorni, v kolikor gre za končni produkt, da bo zadoščeno zahtevam glede informiranja in obveščanja (ustrezni logotipi itd.).

Projekt ne razpolaga s slikovnim gradivom, ker je večina projektnih aktivnosti potekala na daljavo.